

С Д У Г А Т М
Л Н М Н А Р О
О О Е З Д А С
Б В Н О В Е Т
О И 2 0 2 1 О
Д К Љ У Б А В
А У Л С А Д Е

НОВИ САД 2021 ЕВРОПСКА
ПРЕСТОНИЦА КУЛТУРЕ

ПРОГРАМСКИ КОНЦЕПТ
2018–2022.

УВОД

Крилатица „Европске престонице културе – Нови Сад 2021“ гласи, „За нове мостове“, а тековина овог пројекта су људи, процеси, простори, програми. Почетак новог Сада.

Фондација „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ (у даљем тексту: Фондација) ће кроз спровођење програмских активности дефинисаних у Апликационој књизи (енг. BidBook, у даљем тексту: Апликациона књига), на основу које је Нови Сад понео престижну титулу Европске престонице културе за 2021. годину, допринети реализацији Стратегије за културни развој града. Овај подухват подразумева, између осталог, сложен пут промене, примене и представљања новог културног модела који ће међусекторски утицати и на друге сфере деловања и живота града Новог Сада. Нови културни модел заснован је на жељи да свим заинтересованим грађанима омогући учешће у креирању културног и уметничког живота на територији Новог

Сада и тзв. Зоне 021 (која укључује општине Ириг, Беочин и Сремски Карловци), кроз нове, јединствене и унапређене програмске садржаје који обухватају, с једне стране, стваралачке и образовне програмске форме, као и оне које укључују грађане и стручну јавност, а с друге, рад са публиком у ширем смислу, партнерске програме и међународну програмску сарадњу.

Преиспитивање савременог идентитета града Новог Сада и тзв. Зоне 021, оживљавање културног наслеђа, обнова старих и отварање нових простора намењених култури, развијање међународне и међусекторске сарадње, подстицање међукултурног дијалога, децентрализација културе, развијање укључивања грађана и стручне јавности у токове доношења одлука и утврђивања програма, основа су културног развоја које су предвиђени за период од 2018. до 2022. године.

СМЕРНИЦЕ ЗА РАЗВОЈ И СЕЛЕКТОВАЊЕ ПРОЈЕКТА ЗА ЕВРОПСКУ ПРЕСТОНИЦУ КУЛТУРЕ – НОВИ САД 2021

1. УНАПРЕЂЕЊЕ

1. Програми/активности који/које се реализују у оквиру пројекта „Нови Сад 2021“ морају бити нови и/или унапређени, припремани за потребе 2021. године, а раније нереализовани и неизвођени;

2. Пројекти морају бити иновативни у погледу коришћења нових метода рада и укључивања различите и/или нове публике;

3. Пројекти могу да подразумевају нове естетске приступе и правце у процесу стваралаштва;

4. Иновације могу да подразумевају коришћење нових технологија;

5. Препоручује се интердисциплинаран уметнички приступ у процесу развоја пројектних идеја.

2. ЕВРОПСКА ДИМЕНЗИЈА

Европска димензија један је од суштинских принципа пројекта „Нови Сад 2021“ и пројекта Европске престонице културе уопште. На овај начин долазимо до одговора зашто је Нови Сад европска, а не регионална или национална престоница културе и како наш град доприноси и остварује бенефите од сарадње са европском културном сценом. Имајући у виду резултате истраживања за потребе културне стратегије који су показали да само 13% културних организација у граду сарађују са међународним партнерима, побољшање интернационалне културне размене постао је један од главних циљева пројекта „Нови Сад 2021“. Европска димензија почива на карактеру пројекта ЕПК као највећем пројекту Европске комисије у области културе и уметности који је усмерен ка развоју европског културног идентитета и подстицању културне сарадње.

Стратегија развоја европске димензије културне сцене пројекта „Нови Сад 2021“ почива на следећим ставкама:

1. Стварање нових прилика за унапређење услова рада локалне сцене кроз повезивање са европским партнерским организацијама.

Ово подразумева рад на образовању у погледу писања европских пројеката, стручну асистенцију и вођење приликом писања европских пројеката, помоћ при укидању административних препрека и организација посебних курсева за припрему пројектних идеја и успешно спровођење пројеката. Уз то, посебна пажња се посвећује учешћу у реализацији међународних културних пројеката и копродукција. Више од 80% пројеката Фондације се реализује у сарадњи са европским партнерима.

2. Стварање услова за стручна усавршавања локалних културних радника широм света и подстицање размене између локалне и европске сцене.

Кроз ову платформу развија се програм за размену уметника „Расадник“ (енг. Plants AiR), посредством које европски уметници добијају прилику да стварају у Новом Саду, а новосадски уметници да широм Европе представљају своја уметничка дела. Осим тога, културни менаџери из Новог Сада имају могућност да конкуришу за пројекте стручних усавршавања у организацијама широм Европе, док се кроз пројекат „Кизуна“ подстиче размена уметника и културних радника са Јапаном. Истовремено, презентују се добра пракса и иновативне методе европских културних политика у нашем граду.

3. Рад на развоју нових партнерстава између Европљана.

Кроз повезивање са мрежама и организацијама широм Европедистиче се интернационална културна сарадња у граду. Фондација организује међународне конференције изградње партнерстава, колективне студијске посете представника културне сцене у друге европске градове и посредује у проналажењу партнера за представнике културне сцене. Овде припадају и пројекти сарадње и копродукције са другим градовима – Европским престоницама културе, као и културна сарадња у Дунавском региону.

4. Подстицање развоја иницијатива и вредности Европске уније.

Проучавања актуелних европских тема, обележавање важних европских датума и празника, промоција европских вредности и принципа европских културних политика у граду, представљање Новог Сада у европским оквирима и прикључивање европским иницијативама, подршка процесу европских интеграција Србије и учешће Фондације „Нови Сад 2021” у реализацији европских пројеката и копродукција, промоција европских позива и прилика за партнерство и пројекти повезивања само су неки од активности које се спроводе у оквиру наведене целине.

3. РАЗВОЈ ПУБЛИКЕ

Изазови развоја публике се кроз пројекат Европске престонице културе могу промишљати на више начина:

1. Охрабривањем суграђана да активно учествују у стварању културних садржаја;
2. Отварањем нових или запостављених простора за културу који су засновани на учешћу грађана у процесима прављења програма и доношења одлука;
3. Подстицањем коришћења нових и интерактивних метода за анимацију и укључивање публике;
4. Подстицањем сарадње са различитим партнерима који долазе из различитих сектора – медија, привреде, грађанских иницијатива и слично;
5. Укључивањем грађана који припадају различитим друштвеним групама (млади, деца, жене, етничке групе итд.) и подстицањем њихове интеркултурне размене.

Циљ подизања капацитета у овом домену треба да резултира разноврснијом и већом посетом и понудом културних садржаја и након реализације Европске престонице културе.

Досадашње искуство показало је да су најфикасније Европске престонице културе биле оне које су интензивно укључивале грађане у токове развоја програма и које су објединиле постојеће ресурсе укључујући разноврсне друштвене групе.

Када је реч о развоју публике у оквиру пројекта „Нови Сад 2021“, програм за укључивање грађана је стратешки опредељен за развој следећих области:

1. Волонтеризам – кроз развој обједињеног волонтерског сервиса за све грађане Новог Сада (Новосадски волонтерски сервис);
2. Оживљавање локалне заједнице – кроз отварање нових и реконструкцију старих простора и примену концепта децентрализације и грађанског учешћа (Културне станице);
3. Гостопримство – кроз развој невидљивих прича о Новом Саду и давање прилике да се исприча историја града из визуре грађана, уметника, организација (Шетње кроз наслеђе);
4. Јавни простори – подршка грађанима да сами одлучују и уређују своју околину и креирају просторе по њиховој мери (Нова места);
5. Образовање – стварање одрживе базе вештина и знања која ће омогућити и будућим генерацијама употребу истих. (СОС креативни тим);
6. Заједничко одлучивање – финална фаза развоја свих програма која омогућава да грађани самостално одлучују о питањима која се тичу њиховог окружења.

С тим у вези, програми Фондације „Нови Сад 2021” подржавају следеће типове пројеката развоја публике:

1. Пројекти који доприносе већој посећености културних садржаја у граду Новом Саду;
2. Пројекти у чијем креирању и реализацији активно учешће има публика, кроз такозване заједничке акције које омогућавају грађанима, професионалцима и стручној јавности учешће у процесима програмирања или доношења одлука (нпр. пројекат „Нова места“ Фондације „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе”, „Мала школа музеологије” (изложба „Млади бирају”) Галерије Матице српске, Савет Београдске филхармоније...);
3. Пројекти у оквиру којих се подстиче интеркултурални дијалог и развој интеркултуралних способности грађана;
4. Пројекти који унапређују педагошке, едукативне и анимационе програме;
5. Децентрализовани садржаји и пројекти који се одржавају на иновативним локацијама, отвореним просторима;
6. Пројекти у оквиру којих се постојећи садржаји (изложбе, репертоари, фестивалски програми, библиотечки и архивски фондови и слично) промишљају и обликују из угла одређених друштвених група (Ромска библиотека...);
7. Пројекти у чијем креирању и реализацији учествује више установа културе, организација и појединачна са територије Новог Сада;

8. Пројекти који унапређују сарадњу између културних и невладиних организација, образовних, медијских установа;
9. Пројекти који унапређују сарадњу установа културе и удружења грађана и самосталних делатника у култури;
10. Постојећи културни догађаји унапређени елементом директног развоја публике;
11. Анимативне активности, које чине организацију, односно програм, приступачним (нпр. „Бекство из музеја“ Музеја Војводине);
12. Коришћење нових дигиталних алата и нових медија у уметничком изразу или интерпретацији наслеђа;
13. Коришћење савремених алата у оквиру маркетиншких активности.

4. ОДРЖИВОСТ

1. Финансијска одрживост пројекта:

- а) Постоје ли алтернативни извори финансирања? Фондација „Нови Сад 2021“ финансира пројекте по принципу суфинансирања како би се стимулисали актери на сцени да обезбеде дугорочну стабилност пројекта финансирајући се из више извора;
- б) Постоји ли план за финансирање тзв. follow-up активности, што подразумева изналажење извора прихода за оперативне трошкове и трошкове одржавања – нпр. уколико је израда веб-портала била једна од главних активности ширења резултата и комуницирања са јавношћу, ко ће одржавати страницу након завршетка пројекта и како ће се трошкови одржавања истог покрити;
- в) Уколико су развијени нови едукацијски програми – хоће ли се реализовати након завршетка пројекта и како ће се финансирати, и слично. С обзиром на то да за грант пројекте (уобичајено) пријављују корисници (тј. подносилац пројектне идеје и партнери) којима пројектне активности спадају у одређеној мери у редован оквир пословних активности, очекује се да ће барем један од партнера даље наставити да развија и одржава резултате добијене кроз пројекат. Потребно је размислити на које све начине остаје „дух“ пројекта у институцијама које су исти пријавиле.
2. Функционална одрживост у контексту проналажења начина обезбеђења дугорочности реализације. То се односи и на капацитет пројекта да резултати, исходи и/или активности наставе да постоје и функционишу и након завршетка финансирања од стране донора.
3. Институционална одрживост: структуре које ће омогућити наставак резултата пројекта по завршетку финансирања, договори о изградњи капацитета, локално власништво над пројектима – питање се односи на подршку институционалних актера пројектним резултатима, програмима и/или активностима кроз институционално финансирање, маркетинг, просторну и/или техничку подршку,

окупљање и кластере итд. и треба да пружи одговор да ли ће се сарадња међу партнерима наставити.

4. Одрживост на нивоу промовисања јавних и других политика: где је могуће, корисник би требало описати утицај пројекта на тзв. policy димензију – побољшана стручна пракса, законодавство (дакле заговарачка димензија), нове методе рада и слично.
5. Одрживост пројекта, односно на који начин подносилац предлога пројекта показује своје настојање да настави са развојем публике након завршетка пројекта.

ПРОГРАМСКИ КОНЦЕПТ

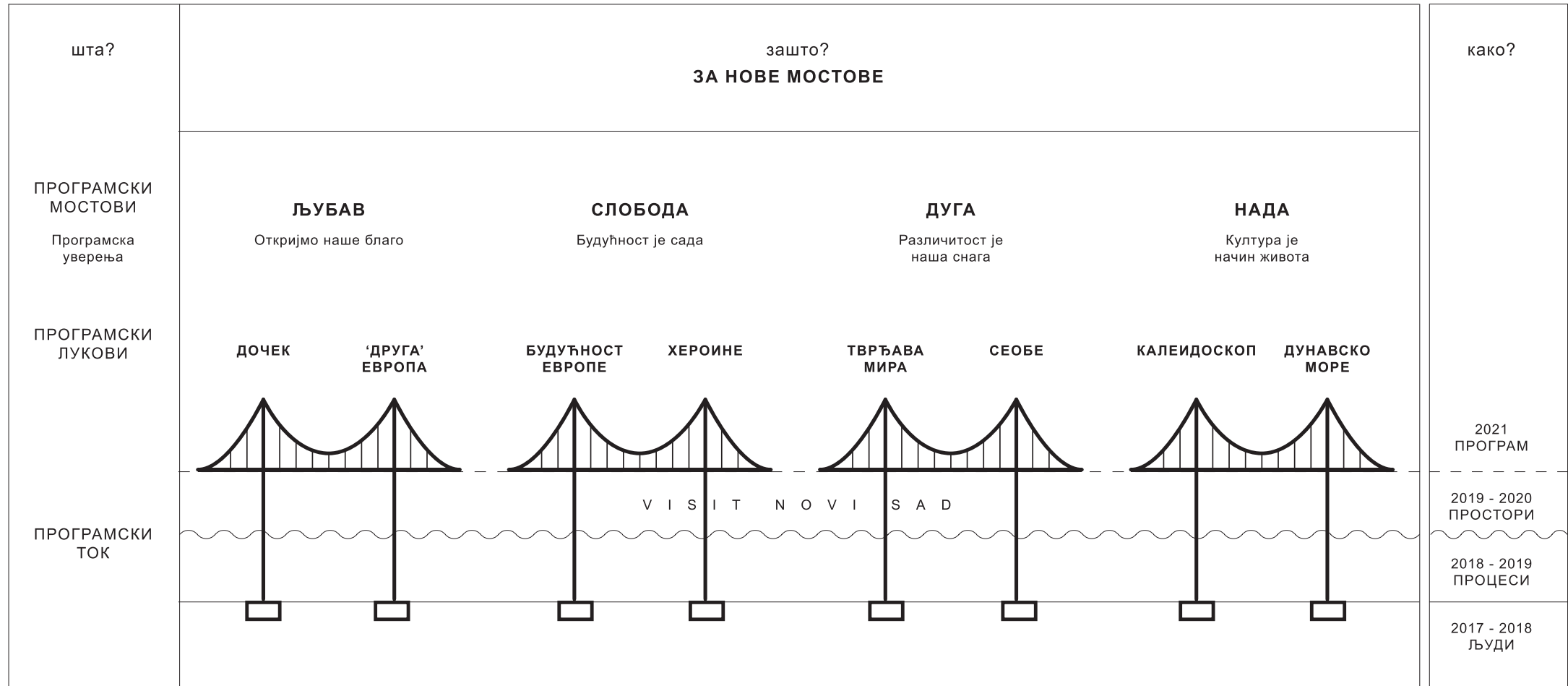
Програмски наратив Фондације „Нови Сад 2021“ произилази из слогана „За нове мостове“. Овај слоган представља идеју изградње нових мостова сарадње и размене између уметника и организација из Новог Сада и Србије са културном сценом Европе. Реализацијом пројекта Европске престонице културе и вредностима које он промовише кроз програме, директно доприносимо процесу европских интеграција Србије, као кључној политици Владе Републике Србије. Такође, специфичан контекст титуле, који утиче на програмску концепцију, јесте чињеница да је Нови Сад први град који је понео титулу Европске престонице културе у оквиру посебног програма за државе кандидате за чланство у Европској унији.

Дефинисали смо четири програмска моста, а неке од њих смо симболички назвали по постојећим новосадским мостовима, односно према вредностима које град жели да развије у контексту евроинтеграција, према уверењима које негује и настоји да подели са свим Европљанима. То су мостови: Слобода, Дуга, Нада и Љубав.

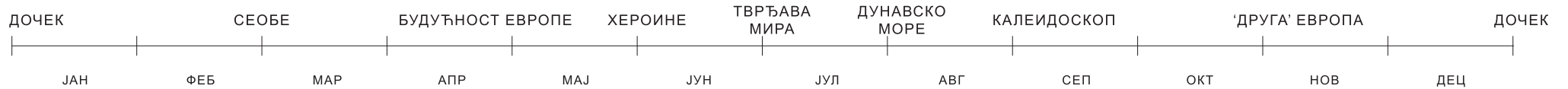
Уметнички концепт пројекта „Нови Сад 2021 – Европска престоница културе“ базиран је на основним вредностима Европске уније, као што су људска права, мултикултуралност, интеркултурални дијалог, еколошка свест, мировне политике. Ове вредности промовишу идеју отвореног демократског друштва базираног на савременом хуманизму. Програмске лукове, односно тематске целине, изградиле смо повезујући ове вредности са историјом, културом и идентитетом Новог Сада, у осам тематских целина, односно програмских лукова.

У оквиру сваког моста развијени су носећи (енг. flagship) пројекти. Одабрани су на основу њиховог уметничког и креативног концепта, атрактивности и усклађености с постављеним циљевима и принципима програма, па заузимају место највидљивијих пројеката који ће се реализовати у години титуле.

НОВИ САД 2021

TIMELINE 2021

С Д У Г А Т М
Л Н М Н А Р О
О О Е З Д А С
Б В Н О В Е Т
О И 2 0 2 1 О
Д К Л Ё У Б А В
А У Л С А Д Е

МОСТ ЉУБАВ
Откријмо наше благо

ДОЧЕК
ДРУГА ЕВРОПА

ДОЧЕК

Време: Од половине децембра до половине јануара.

Мисија: Слављење мултикултуралности Новог Сада, обележавањем и упознавањем празника различитих религија и култура.

Контекст

Од половине децембра до половине јануара грађани Новог Сада најинтензивније празнују своју етничку и верску разноликост. У том периоду обележавају се две Нове године, два Божића, Бадње вечери, Свети заштитници домова и други обичаји, који представљају повод за дружења и породична окупљања.

Славећи два рачунања времена, са два програмска концепта, у оквиру овог програмског лука, Нови Сад организује јединствени дочек у Европи, по грегоријанском и јулијанском календару. Повезујући домаће културно наслеђе са нематеријалном културном баштином Европе, Новосађани, заједно са гостима и туристима, прослављају своју мултикултуралност.

Оживљавајући различите градске просторе које програмски повезујемо, Дочеком нудимо жанровску и уметничку разноврсност како бисмо укључили што већи број публике, а у исто време поставили нове стандарде обележавања нематеријалног културног наслеђа локалне заједнице.

Дочек је уједно и увертира за церемонију отварања у години титуле, са концептом „временског моста“ који се наслања на календар за рачунање времена нашег великог научника Милутина Миланковића.

Примарне врсте израза:

Музика (рок, цез, (савремена) класика, популарна, етно, „world music“, опера), музички перформанс, савремени циркус, визуелна уметност, интерпретација наслеђа...

ДРУГА ЕВРОПА

Време: Од половине октобра до половине децембра.

Мисија: Истраживање уметничке сцене и културеса другачијим естетским, етничким, религиозним, сексуалним, политичким, расним, вредносним идентитетима и уверењима од друштвено доминантних.

Контекст

Европска култура је најчешће препозната на основу доминатно прихваћених и опште распрострањених уметничких израза и вредности које стварају једнодимензионалну и непотпуну слику о сложености европског идентитета и културног наслеђа. Испод ове површине доминантних израза, постоји скривена, невидљива, подрумска, тајна, антиелитистичка, бунтовна, маргинализована, мањинска, контракултурна, алтернативна, вредносно другачија Европа. То је она Европа које нема довољно на мапама, у школским уџбеницима, на малим екранима, нема је у официјелним туристичким водичима. Сагледавање културе „друге Европе“ доприноси разумевању дубине и сложености европског културног идентитета.

Поред развијене институционалне и националне културе, шездесетих година прошлог века Нови Сад је, уз Загреб, Београд и Љубљану, постао препознатљив актер на међународној сцени у пољу авангардних, алтернативних, ванинституционалних уметничких, интеркултуралних и медијских пракси размене и прожимања нових идеја. Трибина младих била је међу најживљим културним институцијама у земљи, где се отворено расправљало, провокативно дискутовало и износиле се слободоумне културне и друге иницијативе. У то време су, на пример, боди-арт перформанси, највидљивији израз супротстављеног односа између појединца и колектива, скривања и излагања приватности, били учесталији него данас. Жута кућа на обали Дунава, иако је данас више нема, и даље чува успомене на страствени грађански активизам осамдесетих година прошлог века који су носили млади уметници. Од времена када су у музичкој продукцији друге Југославије почеле да се појављују знаке бунта и контракултуре, Нови Сад је постао значајна тачка на музичкој мапи Југославије, што је кулминирало у ери панка и њуејва, уз „Пекиншку патку“ и друге култне бендове.

Примарне врсте израза:

Стрип, музика (цез, рок, панк, метал...), драма, перформанс, књижевност, савремени плес...

С	Д	У	Г	А	Т	М
Л	Н	М	Н	А	Р	О
О	О	Е	З	Д	А	С
Б	В	Н	О	В	Е	Т
О	И	2	0	2	1	О
Д	К	Љ	У	Б	А	В
А	У	Л	С	А	Д	Е

МОСТ ДУГА

Различитост је наша снага

СЕОБЕ

ТВРЂАВА МИРА

СЕОБЕ

Време: Од 13. фебруара до краја марта.

Мисија: Тумачење миграција као могућности за унапређење квалитета живота заједнице и промовисање вредности интеркултуралног дијалога.

Контекст

Данас, када избегличка криза широм Европе доноси опасност од продубљивања расних и етничких стереотипа, предрасуда и потенцијалних конфликта, Нови Сад се још увек суочава с изазовом сеоба које су резултат ранијих ратних сукоба. Други по величини град у Србији, са својим специфичним геостратешким положајем, кроз историју је свој идентитет градио на миграторним кретањима и постао је препознатљив по својој мултикултуралности и суживоту многобројних етничких група. Данас у њему живи двадесет и једна национална заједница, говори се седамнаест језика, од којих су чак седам званични језици Европске уније, док су четири језика у службеној употреби у граду. Зато миграције посматрамо као специфичност Новог Сада истичући значај које су имале за настанак и промене идентитета нашег града.

Са једне стране, посматрамо историјске миграције које су утицале на данашњи културни идентитет Новог Сада и Европе. Са друге стране, бавимо се заједничким проблемом региона, питањем актуелних (е)миграција и мотивима, пре свега, младих људи за одлазак из земље.

Примарне врсте израза:

Филм, лепе уметности, савремени плес, драма, књижевност, перформанс, гастро култура...

ТВРЂАВА МИРА

Време: Од половине јуна до половине јула.

Мисија: Промоција политике мира и заједништва, као и критички став према рату и узроцима рата.

Контекст

Европска унија настала је на рушевинама Европе након Другог светског рата, као мировни пројекат који се залаже за политику спречавања оружаних сукоба, а како се не би поновиле страхоте европских ратова. Због тога Европска унија представља својеврсну тврђаву мира јер је њен формални темељ и вредносна оријентација промоција мировних политика.

Сматрамо да уметност и култура као ефикасна средства могу значајно да допринесу промоцији помирења, заједништва, дијалога, разумевања, а како се не би поновила страдања која доносе ратни сукоби. Посебан фокус тематске целине је на пројектима који проблематизују актуелне ратове у свету и доприносе помирењу у региону. Програмски лук промовише Нови Сад као „тврђаву мира“ јер тематски проблематизује и ратове на балканским просторима, трауме и последице које су изазвали, а које и данас осећамо у региону.

Примарне врсте израза:

Перформанс, класична музика, хорско певање, драма, фотографија, архивске и музејске изложбе...

С	Д	У	Г	А	Т	М
Л	Н	М	Н	А	Р	О
О	О	Е	З	Д	А	С
Б	В	Н	О	В	Е	Т
О	И	2	0	2	1	О
Д	К	Љ	У	Б	А	В
А	У	Л	С	А	Д	Е

МОСТ СЛОБОДА
Будућност је сада

БУДУЋНОСТ ЕВРОПЕ
ХЕРОИНЕ

БУДУЋНОСТ ЕВРОПЕ

Време: Од почетка априла до половине маја.

Мисија: Развој и унапређење квалитета деце и омладинске културе и пружање могућности младима да креативно и критички промишљају будућност Европе.

Контекст

Нови Сад је универзитетски град са друштвеном заједницом од скоро 50.000 студената који долазе не само из Новог Сада и Војводине већ и целе Србије и региона. У 2019. години Нови Сад је понео титулу Омладинске престонице Европе. У складу са овим контекстом специфичан фокус програмског лука је на деци и младима, будућим генерацијама. Циљ платформе је промоција и развој деце и младих стваралаштва и уметности младих уметника и уметница, као и умрежавање Новог Сада и Европекроз културну размену деце и младих.

Република Србија је кандидат за чланство у Европској унији. Унији која се данас суочава са различитим културолошким и политичким изазовима, као што су „Брегзит“, избегличка криза, евроскептицизам и раст дезинтеграционих тенденција. Питање будућности Европе је зато нарочито актуелно у контексту евроинтеграција Србије и Западног Балкана. Намера нам је да младима отворимо више јавног простора, подржимо ангажовану омладинску уметност и културу и представимо различите визије будућности Европе.

Примарне врсте израза:

Књижевност, (примењени) театар, (класична) музика, дигитална уметност, гејминг, улична уметност...

ХЕРОИНЕ

Време: Од половине маја до половине јуна.

Мисија: Подстицање и промовисање женске културе, уметности, стваралаштва, историје и наслеђа ради креирања праведнијег друштва и равноправнијег положаја жена.

Контекст

Уколико анализирамо актуелну културну и уметничку сцену Србије, а већим делом и Европске уније, очигледна је доминација мушке културе, у смислу аутора, тема, приступа. Питање родне равноправности, иако актуелно у другим сегментима друштва, недовољно је проблематизовано у култури, премда се често кроз културу креирају родни стереотипи у друштву. Овим програмским луком намеравамо да промовишемо женско стваралаштво и женску културу која је најчешће невидљива и недовољно призната. Женска културна историја Новог Сада развијала се управо на трагу, а често и у сарадњи са најзначајнијим европским активистичким, феминистичким и уметничким покретима, тако да је и савремено стваралаштво новосадских уметница присутно на европској културној сцени. Кроз програмски лук „Хероине“ отварамо простор за представљање и вредновање новосадске, по свему судећи једне од најзначајнијих женских сцена на Балкану, али такође важне и у ширем европском контексту. Овакав приступ је у складу са глобалним циљевима Уједињених нација у наредној деценији, а који позива на равноправност полова и бољи положај жена у друштву, а како би се створило праведније и слободније друштво. Кампања Уједињених нација упозорава да је и поред различитих историјских околности женска култура маргинализована у већини националних стратегија. Свакако, покрет за ослобођење жена један је од најзначајнијих културних и политичких процеса XX века, који се наставља и у XXI веку, а предводник тог покрета на глобалном нивоу биле су и остале европске жене.

Уједно, биће то нови простор за различите приступе проучавања и афирмације интеркултуралне женске историје Новог Сада уз интеграцију женског културног стваралаштва у оквир националних и интернационалних вредности.

Примарне врсте израза:

Дигитална уметност, лепе уметности, (корео) драма, опера, савремени плес, класична музика, документарно-играни филм, фотографија, интерпретација наслеђа, архивистика...

С Д У Г А Т М
Л Н М Н А Р О
О О Е З Д А С
Б В Н О В Е Т
О И 2 0 2 1 О
Д К Љ У Б А В
А У Л С А Д Е

МОСТ НАДА

Култура је начин живота

ДУНАВСКО МОРЕ

КАЛЕИДОСКОП КУЛТУРЕ

ДУНАВСКО МОРЕ

Време: од 15. јула до 15. августа.

Мисија: Развој међународне културне сарадње у Дунавском региону и унапређење свести о заштити и очувању природе.

Контекст

Дунав, најважнија европска река која протиче кроз Нови Сад, представља важно идентитетско обележје државе, града и његове историје. Вековима је представљао границу између царстава, култура и религија. Подунавска цивилизација спада у једну од најстаријих колевки цивилизације културе у Европи. Постојала је у распону од 5500. до 3500. године старе ере, на ширем подручју Балкана, од северне Грчке на југу, до Словачке на северу, те од Хрватске на западу до Румуније на истоку.

Дунав је одувек је био велика инспирација писцима, песницима, сликарима, музичарима који су долазили из различитих култура. Током летњих месеци Новосађани интензивно проводе време на Дунаву и око Дунава. Нови Сад није највећи европски град на Дунаву, али је један од оних с највише мостова – укупно једанаест. Од тога се осам мостова налази испод Дунава, а три изнад њега, што је доказ његове бурне прошлости.

У културолошком смислу Дунав повезује различите европске државе и културе које су вековима међусобно утицале једна на другу и мешале се у Новом Саду. Зато је један од фокуса програмског лука на међународној размени програма и уметника из Дунавског региона креирању заједничких активности. У еколошком смислу Дунав представља специфичну природну целину и оазу свежине током топлих летњих дана. Ипак, Дунав је једна од најзагађенијих европских река, а загађење и уништавање природе представљају актуелни културни и политички проблем не само Србије и Европе већ читаве планете. Зато кроз разноврсне уметничке и спортске програме желимо да говоримо о еколошким проблемима као што су загађење ваздуха и воде, гомилање смећа, изумирање биљних и животињских врста, и промовишемо лепоту живота у природи.

Примарне врсте израза:

Филм, лепе уметности, савремени циркус, ленд-арт, фотографија, плес (народне игре, традиционални и слободни плесови), песништво, хорско певање, традиционална музика (тамбурашка као домицилна), спорт, гастрономија...

КАЛЕИДОСКОП КУЛТУРЕ

Време: Крај августа и септембар.

Мисија: Развој „града-сцене“ кроз креирање нове публике и децентрализацију културних садржаја.

Контекст

Посматрано кроз историју, од античког времена преко средњег века, па све до савременог доба, многи делови града или безмало цели средњовековни европски градови претварали су се у својеврсну позорницу. Ова идеја, града као сцене, у вези је са ставом да град обликује свест грађана не само у некој образовној институцијиној и у свакој делатности, на свакој дужности и на сваком састајалишту. Концепт, између осталог, подразумева активирање свих расположивих градских простора и ресурса (улица, тргова, паркова, индустријских објеката, пасажа, дворишта...), стављајући их у службу уметничког чина. Тако се ствара јединствена синтеза извођач–гледалац, што значи да се уметнички чин одиграва у интеракцији са публиком. У Новом Саду, као и у осталим европским градовима с умереном континенталном климом септембар је период године у ком је друштвени живот интензивнији, с обзиром на то да заједница проводи више времена на отвореним просторима испраћајући последње дане лета. У то време Нови Сад живи на улицама, трговима, парковима и постаје велика сценас најразноврснијим програмима културе и атрактивним фестивалима намењеним најширој градској популацији и туристима. Боравак у Новом Саду у овом периоду омогућава да се доживи сва разноликост и вибрантност града и да се осети дух заједништва.

Примарне врсте израза:

Музика (класична), опера, савремени плес, театар, улична уметност, архитектура, књижевност...